

Když nastal den Letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat. V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech národů na světě, a když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. Byli ohromeni a divili se: „Což nejsou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči: Parthové, Médové a Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judeje a Kappadokie, Pontu a Asie, Frygie a Pamfylie, Egypta a krajů Libye u Kyrény a přistěhovalí Římané, židé i obrácení pohané, Kréťané i Arabové; všichni je slyšíme mluvit v našich jazycích o velikých skutcích Božích!“

Kristus se nějakou dobu po svém vzkříšení zjevoval učedníkům, čtyřicátého dne pak odchází do nebe, to je svátek Nanebevstoupení a padesátého dne, o Letnicích, svým učedníkům sesílá svatého Ducha. **Učedníci se stávají dospělými a připravenými zvěstovat veliké skutky Boží a získávat pro Boží věc další a další učedníky.**

Padesátý den po ukřižování byl učedníkům seslán Duch svatý. Dává církvi život, výraz, neustálou obnovu. V prvním čtení ze Skutků apoštolských slyšíme, jak to tehdy bylo. Byli pospolu, shromážděni na jednom místě. **To je důležité. Být spolu. Jako církve. Ochotní se setkávat, poznávat, prohlubovat vztahy.** Píše se také, že se modlili, lámali chléb, dělili se o jídlo s radostí a upřímným srdcem a byli milí všemu lidu. Jsou to krásná slova a bylo by krásné zažívat to tak i dnes. Duch svatý byl lidem, nám všem, dán, abychom se nebáli, abychom byli svobodní.

Dnes je tu problém, že se lidé obávají zdražování, nemocí, válek, chybí jim zakotvení, opravdový domov. Slovy komentátora: „*Chybí nám střed. Pohodlné území někde „mezi“, kde lidé žijí spolu, nikoli na dohled. Kde můžete mluvit s ostatními, aniž byste museli křičet. Kde se dají udělat někdy dva kroky doleva a jindy dva kroky doprava, případně dozadu nebo dopředu, a neznamena to, že se zřítíte do propasti nebo vyklidíte pozici... Svět se kvůli tomu stává víc černobílým... Je třeba být buď PRO, nebo PROTI, a kdo by snad váhal, nebo chtěl být TROCHU PRO, případně TROCHU PROTI, tomu hned názorová policie vysvětlí, že to je PŘECE nemožné...*“

Toto zhodnocení společnosti mi dost připomíná i kolikrát vztahy v církvi. Vzpomeňme raději, jak přichází Kristus k zastrazeným učedníkům. Myslím si, že je to především velká láska, která prochází zavřenými dveřmi. Láska, která chce být s nimi i když vše vypadá, že je ztraceno. **Láska, která věří těm, co si sami nevěří.** A jako první dar jim dává pokoj. Dechne na ně a dává jim svého ducha, Ducha svatého. Svět jim ho nemůže dát, ale ani vzít. Ale Kristus ho dává. Janovo evangelium podává na rozdíl od Skutků apoštolských ještě jiný obraz o působení Ducha. **Zcela střízlivě a věcně se tu prolamuje uzavřenost, sesílá radost a chce, aby byla dále sdílena.**

Bůh se prokazuje nejen velikými a podivuhodnými činy, ale i malými, každodenními, které my už jsme si zvykli považovat za zcela normální, běžné a proto všední. Nejlepším příkladem je Kristus. Udělal tolik velikých věcí, tolik znamení a přece se kolikrát omezil na minimální akci, minimum slov, ovšem se stejným účinkem. Někdy se jen jemně a přece zásadně dotkl srdce člověka. Jistě si vybavíme příběh o cizoložnici. Šlo tam o život a smrt té ženy. Bez teatrálních gest vyřkl Ježíš jen: Kdo z vás je bez hříchu první hod' na ni kamenem. **Několik slov a jak veliké vítězství ducha nad lidskou bezcitností!** Nebo ten dnešní evangelní příběh, kdy Ježíš říká do strachu a zmaru učedníků: Pokoj vám. **Co činí člověka člověkem, je ono vítězství ducha.** Stačí málo a stane se mnoho. Když člověk upřímně vyzná své hříchy, když je schopen ze srdce říci: Odpouštím ti. Nebo miluji tě. Několik slov, které

mění vše. Vidíme tedy, že Duch Boží se projevuje v nezměřitelné velikosti, někdy navenek velmi nápadně, i když neočekávaně, ale i v nenápadnosti, v intimním společenství Boha s člověkem, to je v modlitbě či vyznání, i ve vztahu mezi lidmi.

Ve Starém zákoně čteme taktéž o obou působeních Boží síly a milosti. Když se zjevuje Mojžíšovi v hořícím keři, ten si může tak maximálně zout opánky a silně zakoušet bázeň ze svatého místa. Izraelci mají tak nahnáno, že jej pověří, aby byl prostředníkem, jinak by zemřeli při pohledu tváří v tvář. Mojžíš se taky Hospodinovi dívá „na záda“. Eliáš s Elišou ovšem ve zvláštní perikopě zakusí, co je to zakusit oheň. Jeden pak je na nebe vzat ve voze s ohnivými koly, druhý je pověřen ve stejné síle a moci jako předchůdce být Božím mužem. Vzpomeňme na ohnivé jazyky, které spočinuly na apoštolech. A není to právě 1. Královská, která hovoří takto: A hle, Hospodin se tudy ubírá před Hospodinem veliký a silný vítr rozervávající hory a tříštící skály, ale Hospodin v tom větru nebyl. Po větru zemětřesení, ale Hospodin v tom zemětřesení nebyl. Po zemětřesení oheň, ale Hospodin ani v tom ohni nebyl. Po ohni hlas tichý, jemný...

Myslím, že tím Bible říká, abychom nedoufali v přítomnost Hospodinovu automaticky v nějakém přírodním znamení, ale že on sám si vybere v daný čas a na onom místě nejvhodnější způsob a pak se budou dít věci. A taky, že je to On sám, kdo přichází, kdy chce a kam chce. Na druhou stranu člověk má být v tu chvíli k dispozici, otevřen, bojím se říci slovo připraven. (protože připravení plně nejsme nikdy.)

Letnice ve Skutcích mají svou sílu, důsledkem bylo přijetí křtu mnoha lidí a takto vznik církve. Dodnes se mnozí nechávají tímto textem inspirovat a otevírají se cíleně působení sv. Ducha, snaží se dostat do vytržení, navodit onen stav naprostého pohlcení svatým Duchem a chtějí takto chválit a oslavovat svého Pána.

My v naší církvi také vzýváme Ducha svatého, ale nečiníme to zase tak okázale a za doprovodu pohybů těla, je to spíše záležitost mírná, vnitřní. Někdy si v kalných církevních vodách posteskneme po takovémto hukotu, po něčem, co by probudilo a oživilo církev, co by dodalo sílu, milost a obnovilo víru, naději a lásku. Toužíme v církvi po takové ohromující síle, po velikých a extatických zážitcích, které ovšem neumíme a nemůžeme navodit. Je určitě zvláštní něco takového prožít, něco co opravdu člověk neovlivní a přitom je toho součástí. Jak jsem říkal, někteří své prožívání víry zakládají právě na tomto vytržení. **Ale často se stává, že je-li něco takového velikého, přesahujícího a mocného, tak to také rychle odezní a člověk zůstává nezměněn, očekává zase jen zásah zvenčí.**

Ssíla Ducha sv. se na učednících podepsala zcela nevratně, zásadně a osudově. Když na ně Duch Svatý sestoupil, jak jsme to slyšeli v dnešním prvním čtení, to už nebyli ti ustrašení apoštolové za zavřenými dveřmi ve večeradle, ale s odvahou šli a hlásali Krista. A položili za to i život. K tomuto velikému zážitku, ze kterého žili už pořád, přidali ještě další, zázračné skutky, ale zejména celý život zformovali a nasměrovali pro službu církvi Kristově. Pro život, který tvoří také chvíle tiché modlitby, osobního sebezapření, oběti, pro život, který nakonec povede k mučednické smrti.

Duch svatý znamená pohyb, život, přirovnává se k větru, k dešti, ke slunečním paprskům. V podání Skutků apoštolských je prvotním darem schopnost porozumění, pochopení. Všichni slyšíme mluvit v našich jazycích o velikých skutcích Božích! Janovo evangelium zase hovoří o Ježíši, který přináší pokoj a vdechl učedníkům Ducha, aby mohli odpouštět hříchy. **Právě nalézat cestu porozumění mezi všemi lidmi, přinášet pokoj do našich vztahů, je známkou určité duchovní vyspělosti.** Ne náhodou je také Duch svatý znázorňován jako holubice, symbol míru a pokoje, symbol naděje, která nikdy neumírá, symbol čistoty a Boží přítomnosti.

Kéž naší církvi a našimi životy vane Duch lásky a pokoje, ať přijaté dary a milosti dokážeme naplňovat jako Boží děti, které si uvědomují, že trpíme-li spolu s Kristem, budeme spolu s ním účastni i Boží slávy. Z této víry jsme přece živi pro dnešek i pro věčnost. Amen.